

מבט מקרוב

התמודדות עם מגבלה - משה חושש מן השליחות לפרעה כיון שהוא "כבד פה". הוא משתף בחשש זה את ה' "כי כבד פה וכבד לשון אֲנֹכִי" (ד' י') ע"פ חלק מן המפרשים כבד פה הוא אדם אשר מגמגם. הפתרון שמציע לו ה' הוא שיתוף פעולה עם אהרון אחיו, משה יאמר לאהרון את דבר ה', ואהרון ידבר בשמו לפני העם ולפני פרעה. מה אתם חושבים על פתרון זה? האם הייתם מציעים דרך נוספת לפתרון הקושי של משה?

האם קרה פעם שחששתם לעמוד ולדבר לפני אנשים? מה עזר לכם להתגבר על החשש? משה ואהרון פועלים בשיתוף פעולה. נסו לחשוב על מצבים שבהם אתם משתפים פעולה עם חברים. איך זה מסייע לכם?

הידעת?

למרות מה שמקובל לחשוב, כנראה שלא בני ישראל בנו את הפירמידות במצרים. יש מחקרים המראים שהן נבנו בתקופה מוקדמת יותר, ע"י פועלים מצרים שהיו מוסמכים לבנות את המבנה המורכב כל כך, על פי המסופר במקרא, בני ישראל בנו שתי ערים: פיתום ורעמסס.

מילה בפרשה

וּתְצַפְנֶהוּ, הַצִּפְנָה

להצפין - להסתיר להחביא.
"וּתְצַפְנֶהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים":
שמות ב'

הצעה למשחק

שמות בחרוזים:

בפרשה מוזכרים שמות בני ישראל.
נעשה סבב שבו כל אחד יאמר את שמו, ומילה שמתחרזת בו.

חידה

בפרשתנו מסופר על תינוק שהוכנס לתיבה עשויה גומא על שפת היאור. נסו לזכור מי עוד נכנס לתיבה? ממה היא הייתה עשויה? ממה הוא רצה להינצל?

(עו תצטע אל תצפנהו שלוש ירחים)

פרשת שמות

"וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֶבְרָה וַיִּזְעְקוּ
וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל ה'..."
ב' כ"ג

מה בפרשה

ספר שמות מתחיל כשיעקב ויוסף אינם עוד, וגם פרעה, המלך שגידל את יוסף כבר לא מולך יותר. במקומו קם מלך חדש על מצרים, ועם ישראל גדל ומתרבה שם. המלך פרעה החדש חושש שבני ישראל ימשיכו לרבות וימרדו במצרים, ומחליט להעביד אותם בפרך, עבודה קשה ומתישה. אך עם ישראל ממשיך להתעצם "וַיִּכְאֶשֶׁר יַעֲנֵנו אֹתוֹ כִּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ...". (י"ב). פרעה מצווה על המיילדות העבריות להמית כל בן שנולד ולהחיות רק את הבנות. המיילדות מסרבות לעשות זאת ומפרות את ציווי המלך. ליוכבד ועמרם משבט לוי נולד בן. יוכבד הצליחה להסתירו בביתה שלושה חודשים. לאחר שלושה חודשים הבינה שלא תוכל להחביאו עוד בבית. היא הכינה לו תיבה, והניחה אותה בַסּוּף על שפת היאור, ובתה מרים התייצבה לשמור עליה מרחוק. באותו הזמן ירדה בת פרעה לרחוץ ביאור ולפתע ראתה בין קני הסוף את התיבה ובה התינוק. היא חומלת עליו ולוקחת אותו אליה. מרים, אחות התינוק ששמרה עליו מרחוק מציעה לה שהיא תלך לקרוא לאשה שתניק אותו והיא קוראת לאמה. אימו של התינוק מיניקה אותו עבור בת פרעה עד שהוא גדל. כאשר הוא גדל האם המינקת מביאה אותו לבת פרעה שקוראת לו בשם, משה. משה גדל ורואה את סבלם של ישראל העובדים קשה בפרך. יום אחד ראה משה איש מצרי מכה איש עברי. משה הרג את המצרי וטמן אותו בחול. כששמע פרעה על המקרה ביקש להרוג את משה שברח מפניו למדין. משה מגיע למדין ופוגש בבאר את בנותיו של יתרו כהן מדין. הוא עוזר להן להשקות את הצאן ומגן עליהן מפני הרועים האחרים שהציקו להן. משה מגיע לביתו של יתרו שנותן לו את ציפורת בתו לאשה. במדין נולד לו בן ושמו גרשום. בינתיים גובר הסבל של בני ישראל מהעבודה הקשה. ה' שומע את זעקת ישראל וזוכר להם את הברית שנשבע לאברהם יצחק ויעקב. בזמן שרעה את צאן יתרו, ראה משה באחד הימים מראה משונה. סנה, שיח קוצני, בוער אך נשאר בשלמותו. משה התקרב למקום, ושם נגלה אליו ה'. הוא מצווה על משה לשוב למצרים ולעמוד לפני פרעה, ולצוות עליו לשלח את עם ישראל לחופשי. בתחילה מסרב משה לשליחות מחשש שפרעה לא יאמין לו. אך ה' משכנע אותו על ידי אותות ומופתים, ומבטיח לו שהוא יהיה איתו, ושיקיים את הבטחתו לאבות, להשיב את העם לארץ. משה מעלה חשש נוסף, איך ידבר עם בני ישראל ועם פרעה כאשר הוא מוגבל בכושר דיבורו? ה' אומר לו שהוא יבצע את שליחותו יחד עם אהרון אחיו. "הוא יְהִי לְךָ לְפִה". אהרון יהיה השליח של משה וידבר במקומו. משה עוזב את מדין ויוצא לפגוש את אהרון אחיו. הם באים לפני פרעה שמסרב להקשיב להם, ובמקום להקל על עם ישראל, מחמיר ומקשה עליהם את העבודה הקשה.

והנה הסנה-
אהרון רזאל

משה בתיבה-
סבא טוביה